

INAIL

Ponteggi fissi

Scaffoldings • Échafaudages
Skelat • Schele

Ponteggi fissi

Scaffoldings • Échafaudages
Skelat • Schele

Ponteggi fissi

Il *Dipartimento innovazioni tecnologiche e sicurezza degli impianti, prodotti e insediamenti antropici* dell'Inail ha di recente realizzato la collana dei 'Quaderni Tecnici per i cantieri temporanei o mobili' con l'intento di contribuire ad accrescere il livello di sicurezza nei cantieri e fornire informative - basate su leggi, circolari, norme tecniche specifiche e linee guida utili a individuare e perfezionare metodologie operative - per il miglioramento delle misure di prevenzione contro i rischi professionali.

L'utilizzo dei ponteggi come opera provvisionale di servizio alla costruzione è consolidato e diffuso.

Essi possono essere impiegati anche come sistemi di protezione collettiva per i lavoratori che effettuano attività in copertura a condizione che, per ogni singola realizzazione ed a seguito di una adeguata valutazione dei rischi, venga eseguito uno specifico progetto del ponteggio.

Tra i vari tipi di ponteggio presenti sul mercato sono da preferire i modelli con telaio parapetto con montaggio dal basso. Essi vengono montati dal piano inferiore e garantiscono la massima sicurezza del lavoratore quando sale al livello superiore, riducendo drasticamente la possibilità di caduta dall'alto durante la fase di montaggio e smontaggio

Figura 1 – Principali requisiti dimensionali dei ponteggi fissi non in legno stabiliti dal d.lgs 81/08

- a) altezza del corrente principale ≥ 95 cm
- b) altezza della tavola fermapiede ≥ 15 cm
- c) spazi liberi fra i correnti ≤ 60 cm
- d) altezza dell'ultimo montante ≥ 100 cm
- e) distanza tra ponte di servizio e sottoponte di sicurezza ≤ 250 cm
- f) distanza tra tavole dell'impalcato e opera servita ≤ 20 cm
- g) distanza tra ponteggio e recinzione (zona segregata) ≥ 150 cm

Picture 1 – Main dimensional requirements of not wooden scaffoldings in according to legislative decree

81/08

- a) height of principal ledger ≥ 95 cm
- b) height of the toeboard ≥ 15 cm
- c) free spaces between the ledger ≤ 60 cm
- d) height of the top post ≥ 100 cm
- e) distance between working platform and safety platform ≤ 250 cm
- f) distance between working platform and construction ≤ 20 cm
- g) distance between scaffolding and fencing system (isolated area) ≥ 150 cm

Figure 1 – Principales exigences dimensionnelles des échafaudages pas en bois établies par le décret législatif 81/08

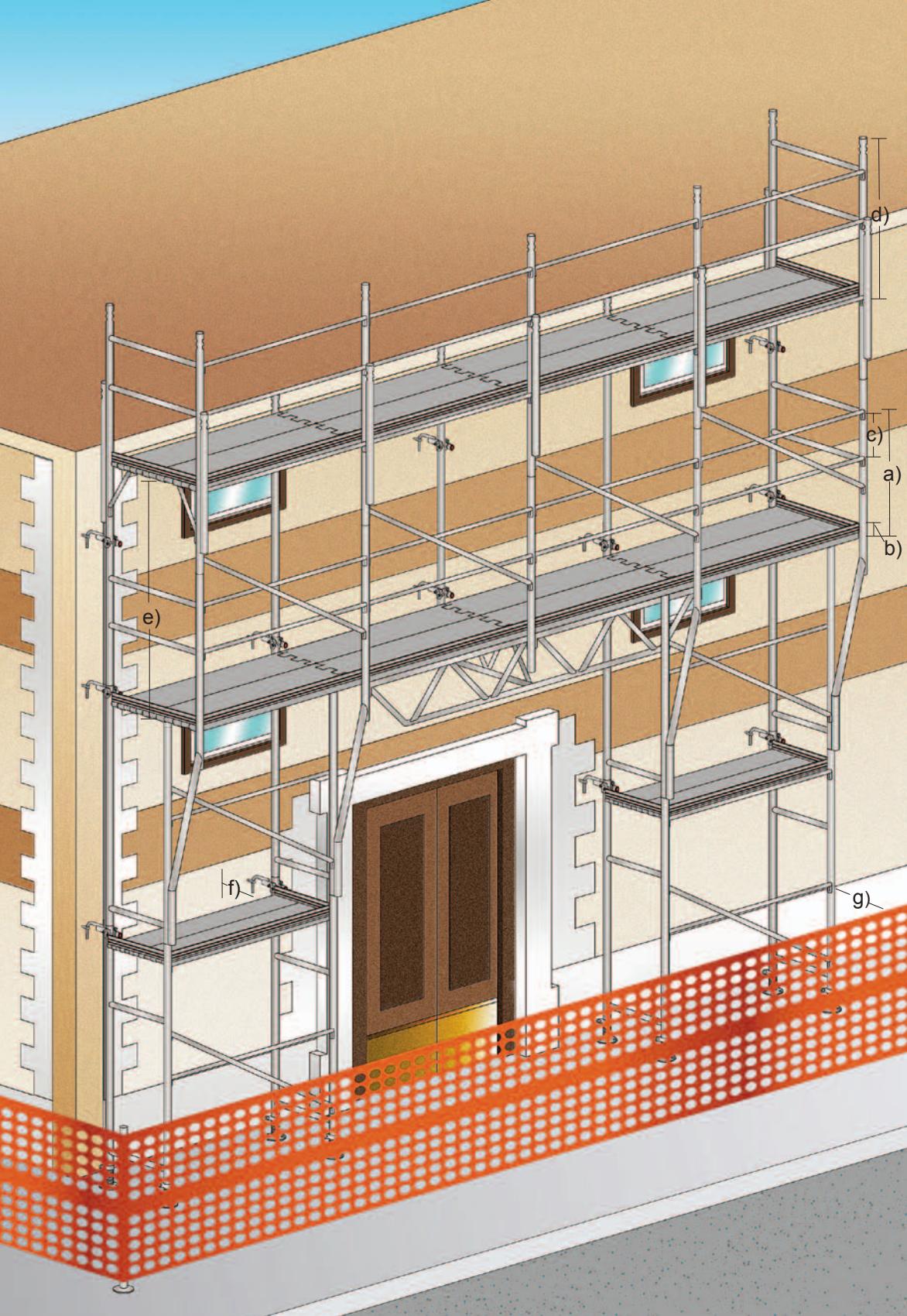
- a) hauteur de garde-corps principal ≥ 95 cm
- b) hauteur de plinthe ≥ 15 cm
- c) espace libre entre les garde-corps ≤ 60 cm
- d) hauteur du dernier montant ≥ 100 cm
- e) distance entre la plate-forme de travail et la plate-forme de sécurité ≤ 250 cm
- f) distance entre la plate-forme de travail et le bâtiment ≤ 20 cm
- g) distance entre l'échafaudage et la clôture (interdiction d'accès) ≥ 150 cm

Figura 1 – Përmasat kryesore të kërkova të skelave jo prej druri të përcaktuara nga dekreti legjislativ 81/08

- a) lartësia e parmakut kryesor ≥ 95 cm
- b) lartësia e parmakut në bazament ≥ 15 cm
- c) hapësirat e lira midis parmakëve ≤ 60 cm
- d) lartësia e shtyllës së fundit mbajtëse ≥ 100 cm
- e) largësia mes platformës ku punohet dhe asaj të sigurisë ≤ 250 cm
- f) largësia mes pllakave të platformës së skelës me objektin ku ndërhyhet ≤ 20 cm
- g) largësia mes skelës dhe rrëthimit (zona e ndaluar) ≥ 150 cm

Figura 1 – Principalele cerințe de dimensiuni pentru schelele fixe nu în lemn, stabilite de legea din 81/108

- a) înălțimea curentului principal ≥ 95 cm
- b) înălțimea scândurii de oprire a piciorului ≥ 15 cm
- c) spații libere între curenti ≤ 60 cm
- d) înălțimea ultimului element al schelei ≥ 100 cm
- e) distanța dintre platforma de acces și platforma de siguranță ≤ 250 cm
- f) distanța dintre scândurile schelei și cladirea în construcție ≤ 20 cm
- g) distanța dintre schela și sistemul de împrejmuire (zona împrejmuită) ≥ 150 cm

---

Figura 2 – Ponteggio con parasassi e partenza larga

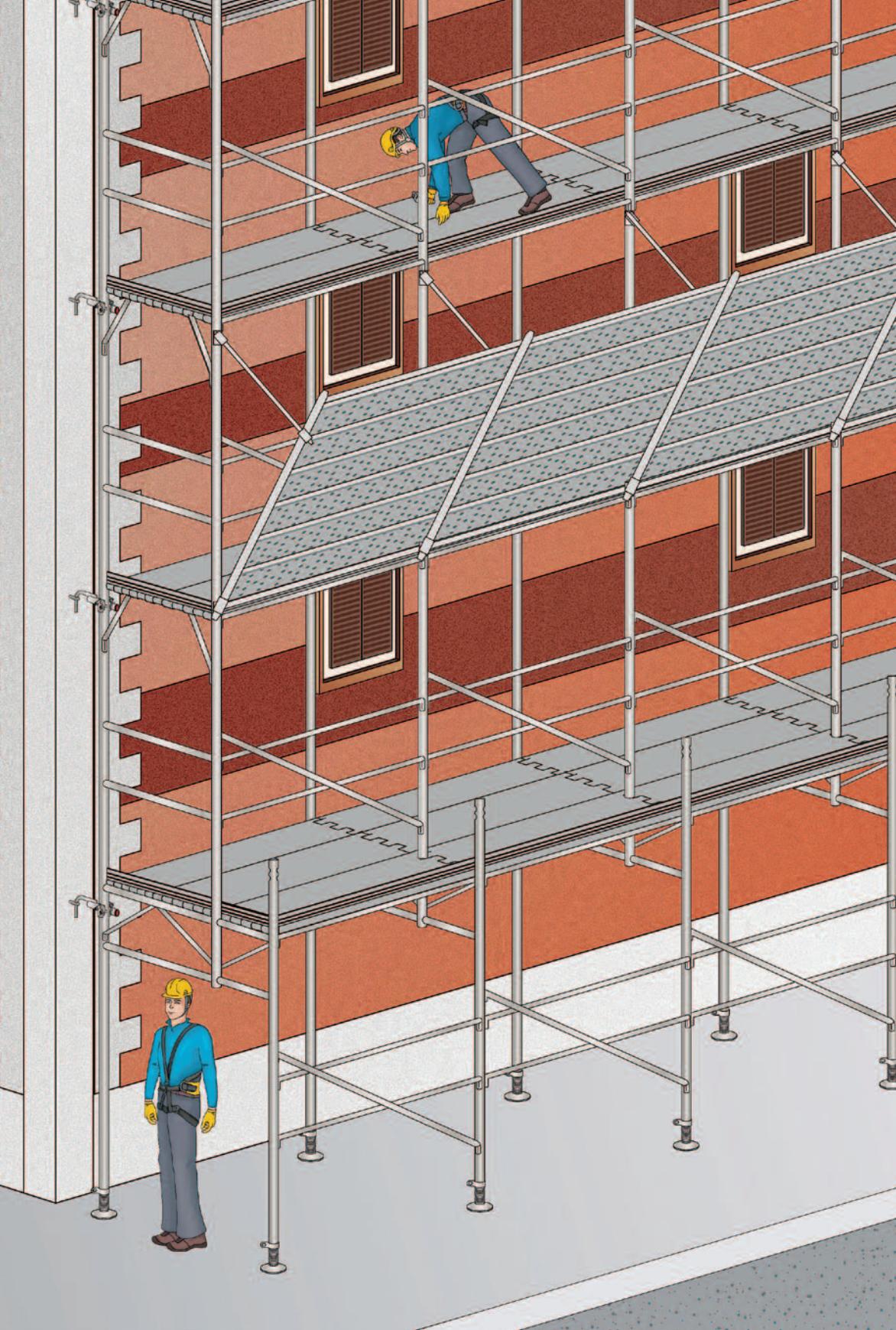
Picture 2 – Scaffolding with protection fan and enlarge vertical frame

Figure 2 – Échafaudage avec pare-gravats et châssis de départ avec élargissement

Figura 2 – Skelë me mbrojtëse nga inertet dhe nënkalim të gjerë

Figura 2 – Schelă cu protecție la înlătîrime cu baza largă

Figura 3 – Ponteggio utilizzato per la protezione dei bordi

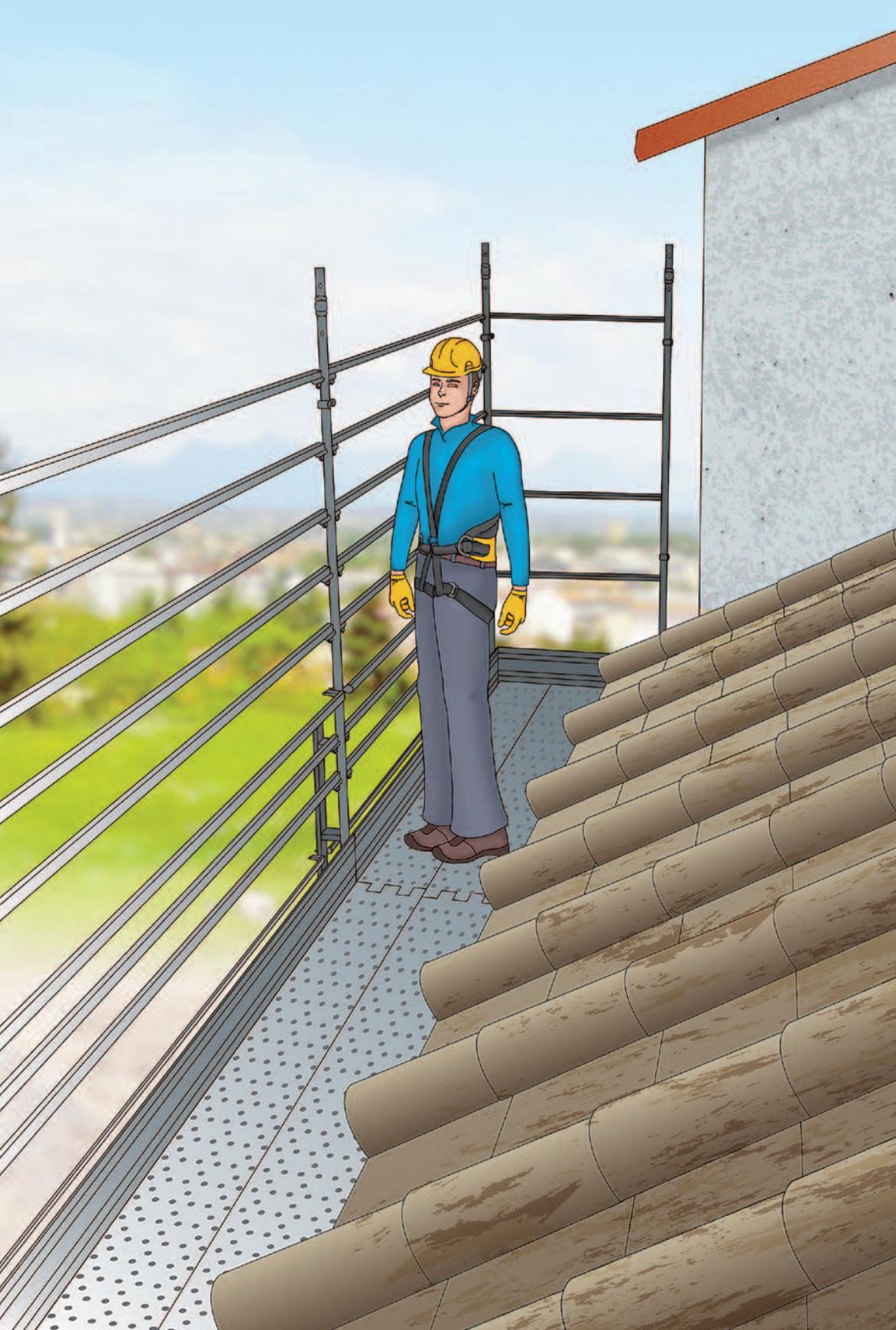
Picture 3 – Scaffolding used as edge protection system

Figure 3 – Échafaudage utilisé comme garde-corps périphérique temporaire

Figura 3 – Skelë e përdorur për mbrojtjen e bordurave

Figura 3 – Schelă utilizată pentru protecția marginilor

Figura 4 – Ponteggio utilizzato per la protezione dei bordi

Picture 4 – Scaffolding used as edge protection system

Figure 4 – Échafaudage utilisé comme garde-corps périphérique temporaire

Figura 4 – Skelë e përdorur për mbrojtjen e bordurave

Figura 4 – Schelă utilizată pentru protecția marginilor

Figura 5 – Montaggio di un ponteggio con telaio parapetto (montaggio dal basso)

Picture 5 – Assembly of scaffolding with guardrail frame (mounting from below)

Figure 5 – Installation de l'échafaudage avec châssis de garde-corps (montage par le bas)

Figura 5 – Montim skele me strukturë për parapete (montim nga poshtë)

Figura 5 – Montajul unei schele cu parapet (montaj in partea de jos)

Figura 6 – Ponteggio a montanti e traversi prefabbricati

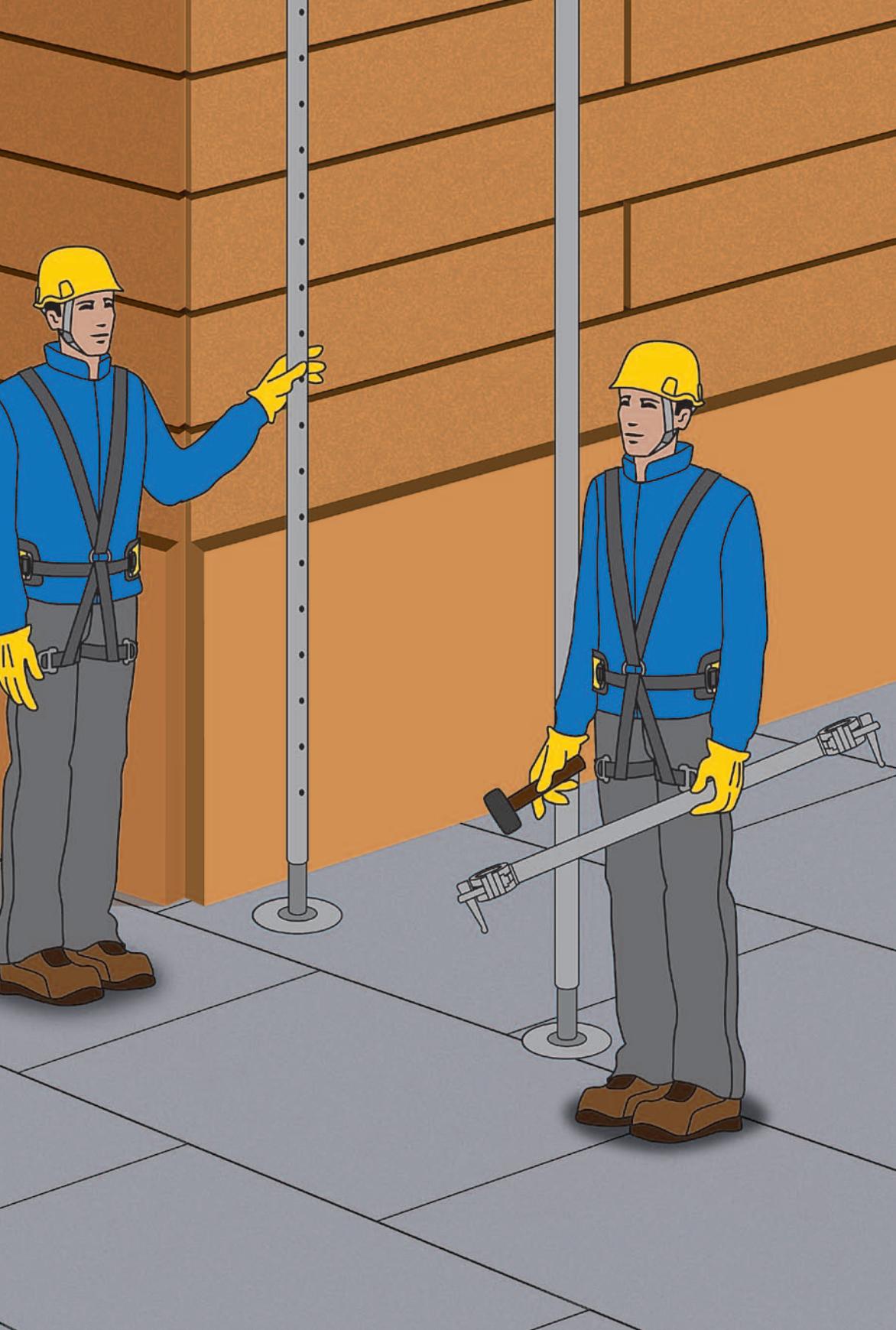
Picture 6 – Scaffolding made of prefabricated standard and transoms

Figure 6 – Échafaudage avec montants et lisses préfabriqués

Figura 6 – Skelë me mbajtëse e pllaka të platformës të parafabrikuara

---

Figura 6 – Schelă cu stâlpi și platforme prefabricate standard

---

Figura 7 – Ponteggio a montanti e traversi prefabbricati (dispositivo di bloccaggio tra l'elemento di partenza e il montante)

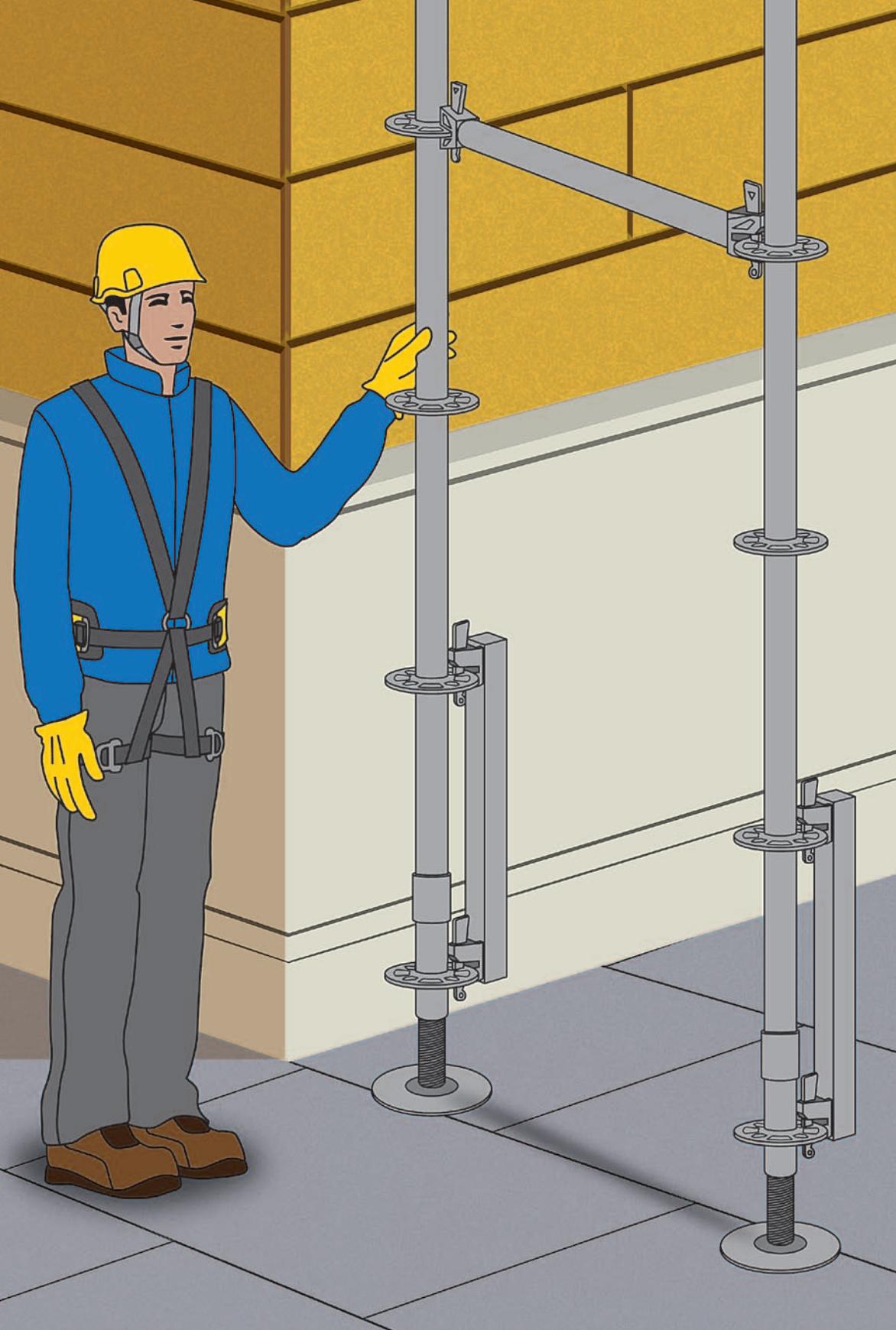
Picture 7 – Scaffolding made of prefabricated standard and transoms (clamping device between the bottom element and the standard)

Figure 7 – Échafaudage avec montants et lisses préfabriqués (dispositif de verrouillage entre élément de départ et montant)

Figura 7 – Skelë me shtylla mbajtëse e plaka të platformës të parafabrikura (pajisje e blokimit mes elementit të bazës dhe shtyllës mbajtëse)

Figura 7 – Schelă cu stâlpi și platforme prefabricate standard (cu dispozitiv de blocare)

Figura 8 – Ponteggio con telaio a elementi componibili

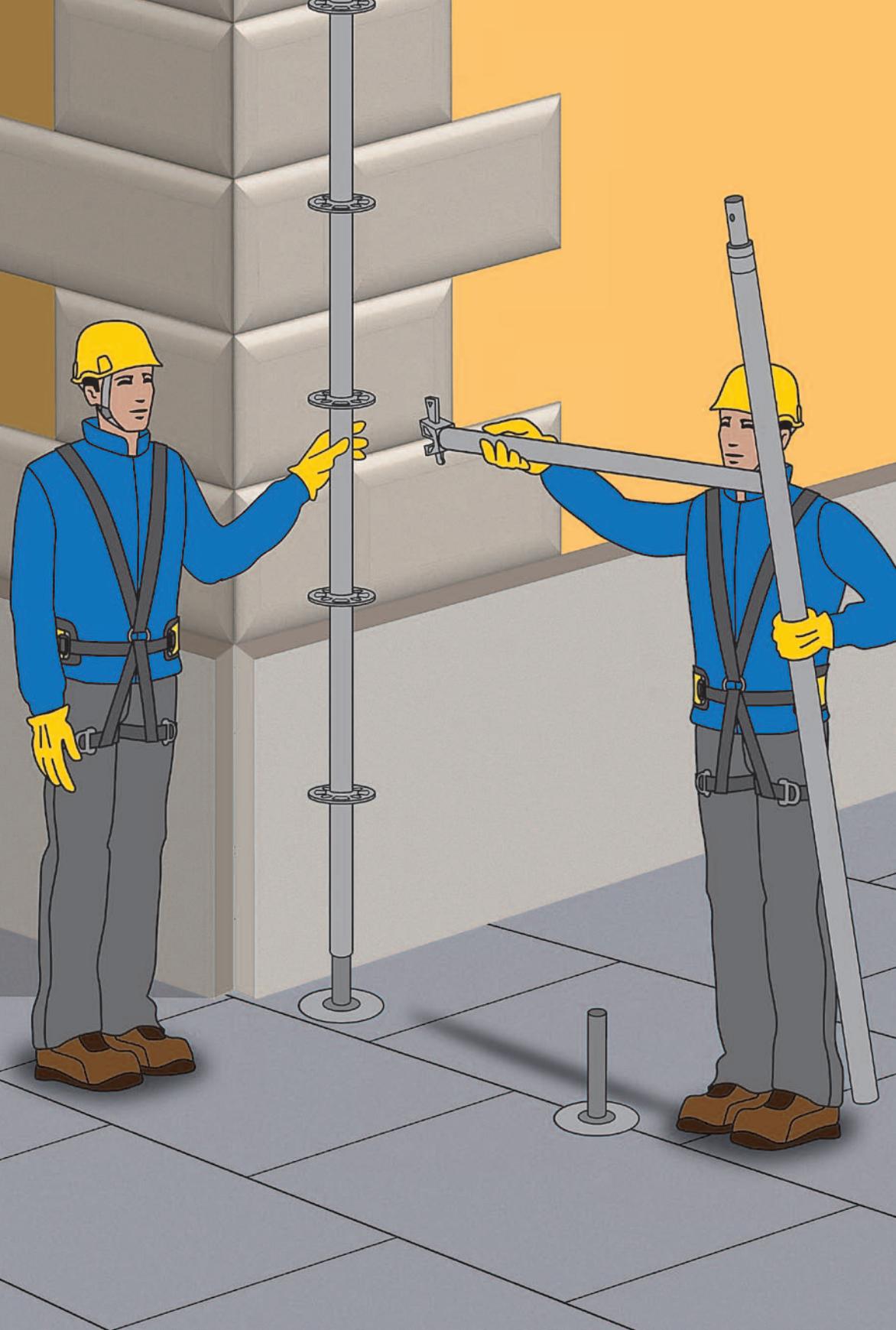
Picture 8 – Scaffolding with vertical frame made of modular elements

Figure 8 – Échafaudage avec chassis élément modulaire

Figura 8 – Skelë me strukturë me elemente modulare

Figura 8 – Schele compuse din elemente multiple

Figura 9 – Ponteggio multidirezionale a elevata larghezza del piano di calpestio

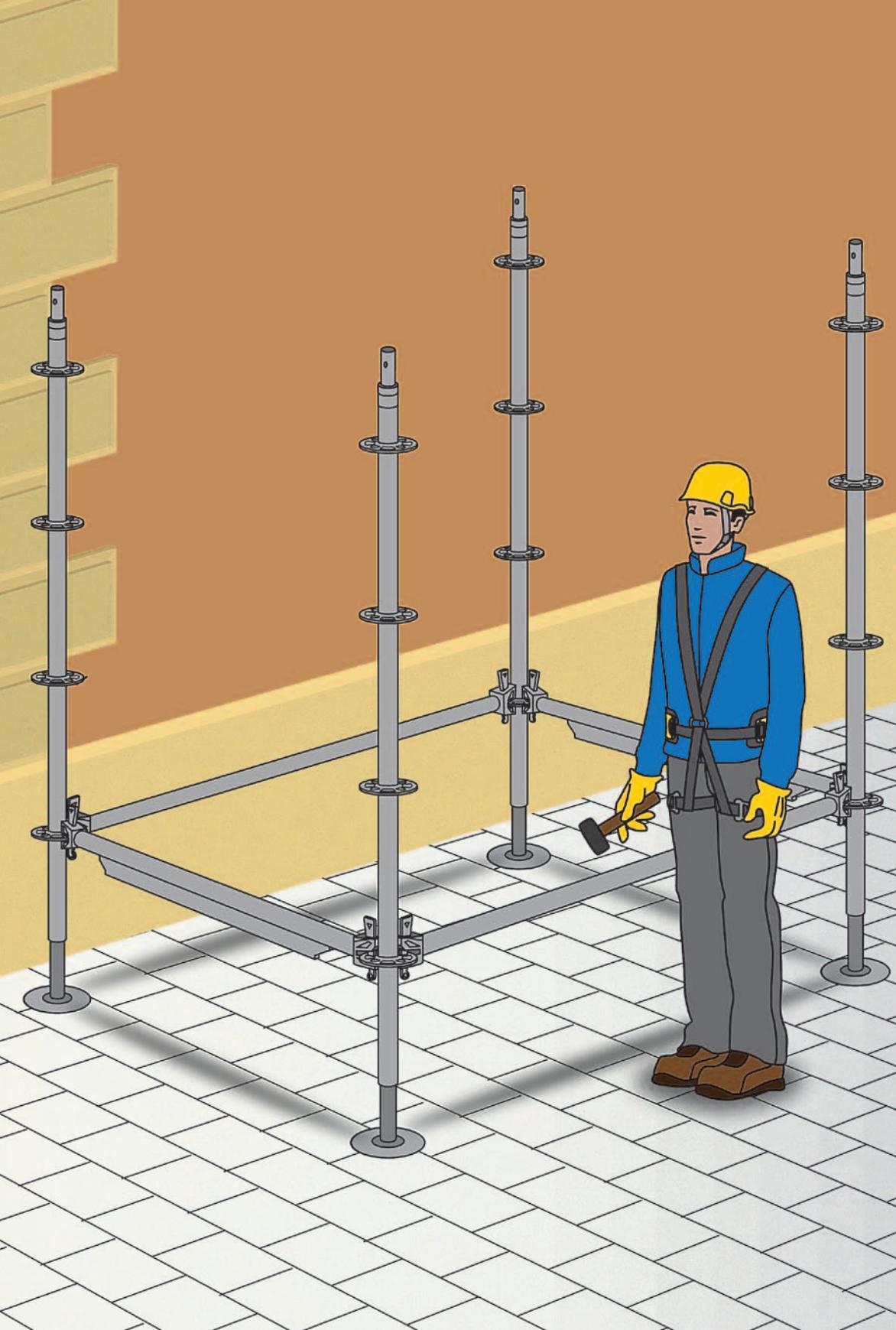
Picture 9 – Multidirectional scaffolding with high width working platform

Figure 9 – Échafaudage multidirectionnel avec largeur du platelage élevée

Figura 9 – Skelë shumëdrejtimës me gjërësi të madhe të platformës ku punohet

Figura 9 – Schelă multidirecțională cu platformă largă

Figura 10 – Ponteggio a telai prefabbricati. Sistema di collegamento (morsetto con cuneo e rosetta)

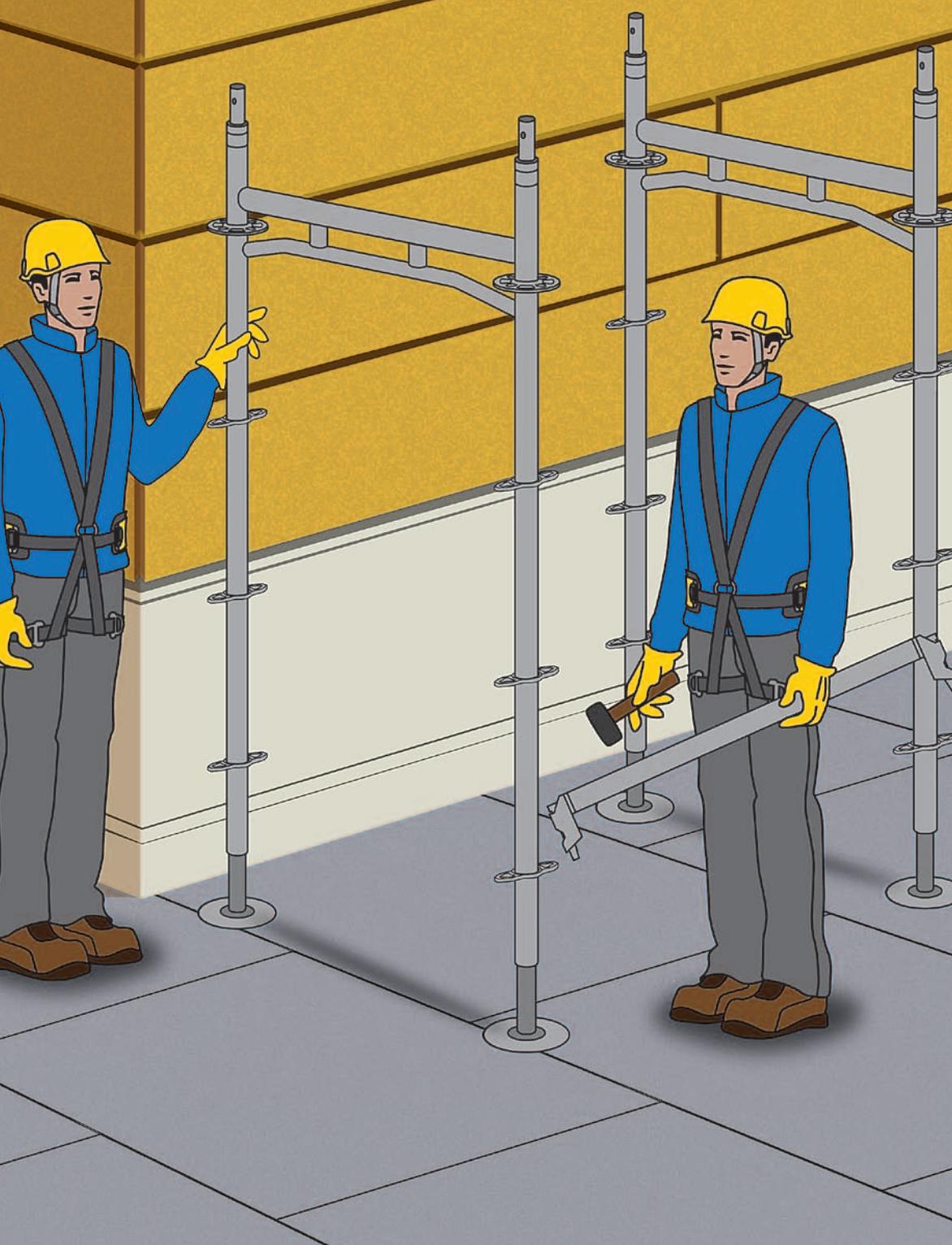
Picture 10 – Scaffolding made of prefabricated frames. Connection system (clamp with wedge and washer)

Figure 10 – Échafaudage avec chassis préfabriqués. Système de connexion (bride avec rosas)

Figura 10 – Skelë me strukturë të parafabrikuar. Sistem lidhjeje (morsetë me pykë dhe rozetë)

Figura 10 – Schelă din cadru prefabricat. Sistem de prindere (cleme cu pană și șaibă)

---

i **Quaderni tecnici** per i cantieri temporanei o mobili, realizzati per quanti operano nell'ambito dei cantieri, sono uno strumento agile per la formazione dei lavoratori e per il miglioramento dell'organizzazione delle piccole e medie imprese

---

INAIL

Direzione centrale
pianificazione e comunicazione
p.le Giulio Pastore, 6 | 00144 Roma
www.inail.it

ISBN 978-88-7484-493-7